

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Prušánky, okres Hodonín

696 21 Prušánky 289

Identifikátor školy: 600 116 000

Termín konání komplexní inspekce: 14. a 15. duben 2003

Čj.:	122 469/03 11075
Signatura:	kl7aw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Od 1. 7. 2001 je škola příspěvkovou organizací. Škola sdružuje základní školu, školní družinu, školní jídelnu a mateřskou školu. Jejím zřizovatelem je obec Prušánky.

Mateřská škola (dále MŠ) byla k ZŠ přiřazena na základě rozhodnutí Zastupitelstva obce Prušánky ke dni 1. lednu 2003. Je umístěná v samostatné účelové budově nedaleko od ZŠ. Má tři věkově homogenní třídy. Dvě s celodenním a jednu s polodenním provozem. Ve školním roce 2002/2003 je do MŠ zařazeno 76 dětí (12 dětí s nepravidelnou docházkou a 7 dětí s odloženou školní docházkou). Provoz MŠ je od 6:15 do 16:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy v řízených a spontánních činnostech

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťuje pět pedagogických pracovníků s odbornou a pedagogickou způsobilostí a plným pracovním úvazkem. V současné době je pedagogický sbor stabilizován. Všechny učitelky využívají svou odbornost a pracovní úvazky, které však nejsou vždy příliš efektivní ve vztahu k počtu přítomných dětí (velmi nízký počet dětí v ranních i odpoledních hodinách i v průběhu dne).

Vedení zaměstnanců v současné době ředitelka školy promýšlí ve vztahu k problematice předškolního zařízení. Navazuje na předchozí řízení, které v tomto školním roce nemínilo radikálním způsobem měnit. Vedení školy v současné době vyhodnocuje a promýšlí úpravy, které by jednak respektovaly specifika předškolního vzdělávání, ale současně by sjednotily práci celého právního subjektu. S bývalou ředitelkou MŠ je převážně v úzkém kontaktu a pověřila ji úkoly spojenými s vedením předškolního zařízení. K pracovním MŠ přistupuje ředitelka kolegiálně a reaguje na jejich podněty. Jako poradní orgán využívá pedagogické rady. Vztahy mezi zaměstnanci MŠ jsou vstřícné a ohleduplné, i když z jejich projevů je zřejmá určitá nejistota a očekávání související se změnami s novou organizační strukturou, která až dosud výchovně-vzdělávací práci zásadním způsobem neovlivnila. Všechny učitelky společně zdokonalují školní vzdělávací program. O sebevzdělávání projevují značný zájem, zvláště o semináře v oblasti nových trendů v předškolní výchově. O dalším vzdělávání a výchovně-vzdělávací práci MŠ a její návaznosti k ZŠ má ředitelka utvořenou jasnou představu. Preferuje vzdělávání zaměřené na moderní styly práce. Při jejich výběru respektuje i předchozí zkušenosti učitelek, jejich zájem a odbornost. Další vzdělávání v době předchozího vedení nebylo cíleně plánováno, vycházelo z aktuální nabídky pedagogického centra a finančních možností školy. Vzdělávacích akcí se pedagogické pracovníce zúčastňovaly v hojně míře. Získané poznatky mezi sebou operativně konzultovaly. Do výchovně-vzdělávací práce je sice zařazovaly, ne však promyšleně a cíleně ve vztahu k naplňování dlouhodobého

záměru školy. Kontrolní činnost v mateřské škole prováděla a i v současné době zajišťuje vedoucí učitelka prostřednictvím operativních kontrol a hospitací. Z hospitací vede záznamy i se stanovenými závěry, ale bez zpětné vazby pro další práci. Tím se hospitační činnost stává formální a méně účinná.

Organizaci provozu školy i k ní se vztahující dokumentaci nechala ředitelka v platnosti v původní vypracované podobě MŠ. V současné době vyhodnocuje získané poznatky i dokumentaci a na základě zjištěných skutečností postupně upravuje její organizační strukturu. Organizaci provozu MŠ stanovuje několik dokumentů (Zásady provozního řádu MŠ, Vnitřní řád pro rodiče, Vnitřní řád pro učitelky a provozní pracovnice), které sice postihují povinnosti i práva zaměstnanců i rodičů, jsou však vypracované spíše v obecné poloze (nepostihují provozní dobu tříd atd). Méně promyšlené je z hlediska organizace nedostatečné časové odstupňování provozu tříd ve vztahu k počtu přítomných dětí. Pracovní povinnosti zaměstnanců MŠ jsou vymezeny v pracovních náplních. Při stanovení povinností pro zaměstnance MŠ ředitelka respektovala specifika provozu mateřské školy. Rozdělila kompetence a část svých pravomocí přenesla na vedoucí učitelku MŠ, které stručně stanovila pracovní náplň. Přiměřeně snížila i její pracovní úvazek přímé vyučovací povinnosti u dětí tak, aby vytvořila prostor pro plnění povinností spojených s administrativou a řízením MŠ. Pravidla vzájemné spolupráce však stále nejsou dosud vymezena.

Informační systém v rámci školy i směrem k rodičům je otevřený a funkční. K předávání informací škola využívá nejčastěji osobní jednání, třídní schůzky, nástěnky. Vztahy mezi školou a rodiči jsou převážně přátelské. Konzultační činnost rodičům škola poskytuje na základě individuálních potřeb. V rámci poradenské činnosti pro rodiče zveřejňuje odborné články a zprostředkovává kontakt s pedagogicko-psychologickou poradnou. Před vstupem dětí do ZŠ organizuje společná setkání s rodiči. Pro děti zprostředkovává předplavecký výcvik, organizuje výlety, besídky atd. Na veřejnosti škola svoji práci prezentuje výtvarnými výstavkami a prostřednictvím kulturních vystoupení.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v klidné části obce nedaleko od základní školy. Budova MŠ postavená v osmdesátých letech je v dobrém technickém stavu. Je obklopená velkou průměrně vybavenou školní zahradou (kovové průlezky, pískoviště, zahradní besídka apod.) s množstvím zeleně. Zahrada vytváří dostatečné podmínky pro její využívání k rekreačním i relaxačním činnostem.

Vnitřní prostorové uspořádání budovy MŠ (společné šatny dětí umístěné v přízemí) klade značné nároky na organizaci výchovně-vzdělávací práce a zajištění bezpečnosti dětí. Třídy, které jsou využívány i jako ložnice, jsou umístěné v patře i v přízemí budovy. Prostorové podmínky tříd, chodeb i schodiště jsou ve vztahu k počtu dětí i z hlediska psychohygienických a bezpečnostních podmínek vyhovující. Třídy jsou vybaveny starším, ale funkčním nábytkem (otevřené skříňky). Starší dětský nábytek (stolky a židličky) však není vždy přiměřený k tělesné výšce dětí. Některý je značně poškozený a nevhodný z hlediska bezpečnosti. Ve třídách je k dispozici několik hracích koutů. Pomůcky, jejichž četnost není příliš velká, jsou umístěny v dosahu dětí a pravidelně využívány. Jejich nedostatečnou rozmanitost učitelky doplňují přírodními materiály i vlastními výrobky. Výzdoba interiéru je provedena vkusně, ale bez nápaditého využití výrobků dětí. Dětská knihovna, která je umístěná ve všech třídách, je

vybavená převážně starší literaturou. Na dobré úrovni jsou pomůcky pro hudební a výtvarné aktivity. Nedostatečně je škola vybavená pomůckami pro pohybové aktivity, které jsou z těchto důvodů zařazovány jen velmi málo.

Materiálně-technickému vybavení MŠ věnuje vedení školy dostatečnou pozornost. Ředitelka v současné době vyhodnocuje technický stav a materiální vybavení MŠ a má jasnou představu o modernizaci a inovaci. Při sestavování plánu ředitelka vychází z potřeb školy, ale i z jejich finančních možností.

Materiálně-technické vybavení školy je na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Škola zpracovala Školní vzdělávací program, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (zveřejněného pod č.j. 14 132/01-22, ve Věstníku MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001). Školní vzdělávací program je vypracován velmi obecně a příliš nevymezuje koncepční zaměření školy. I přes svoji formálnost a malou konkrétnost postihuje obecné cíle současného pojetí předškolní výchovy.

Výchovně-vzdělávací program MŠ je v souladu s obecnými cíli v předškolní výchově.

Povinná dokumentace k průběhu a výsledkům výchovně-vzdělávací činnosti není vedena vždy průkazným způsobem.

Kontrolní systém je prováděn prostřednictvím měsíčních záznamů, které však nejsou vedeny příliš promyšleně. Jedná se spíše o popis práce, nikoli o účinnou analýzu jejíž výsledky by se dále promítaly do výchovně-vzdělávací práce.

Kontrolu naplňování výchovně-vzdělávacího programu škola provádí. Systém kontroly je však spíše formální a ne zcela funkční.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Spontánní a řízené činnosti

Spontánní činnosti probíhaly pouze na základě zájmu dětí a učitelky je neplánovaly. V některých třídách sice dětem poskytovaly nabídku her, ale ne cíleně a v návaznosti k motivačnímu tématu. Děti měly možnost výběru mezi hrou a skupinově řízenou činností. Mohly si svobodně vybírat hračky ve třídě. Četnost nabízených pomůcek však byla menší, což se odráželo i v pestrosti činností. Do hry dětí učitelky zasahovaly jen velmi málo a značně rozdílně. To ovlivňovalo celkový průběh a obsahovou náplň činností. Ve třídách, kde vstupy učitelky do her byly zaměřené především na usměrnění chování dětí nebo na prověření dovedností, nebyla hra příliš bohatá na podněty. Činnosti dětí se poměrně často střídaly. Ve třídách, kde učitelky do hry vstupovaly citlivě a spíše jako partneři, se hra dětí rozvíjela velmi dobře. Učitelky při ní podporovaly rozvíjení fantazie i představivosti a daleko lépe i osobnostní a sociální rozvoj dětí. Přestože ve všech třídách se mohly děti seberealizovat a uplatňovat individuální tempo i zkušenosti, úroveň hry značně ovlivňovalo homogenní

věkové složení třídy. Tuto skutečnost však učitelky vždy příliš nerespektovaly a nezohledňovaly. I přes rozdílné vedení spontánních činností byla ve třídách přátelská atmosféra. Tu vytvářely i učitelky svým klidným a vstřícným přístupem. Všechny k dětem přistupovaly ohleduplně a vycházely vstřícně jejich požadavkům. Děti mezi sebou i s učitelkami přirozeně navazovaly kontakt a otevřeně komunikovaly. Jejich verbální projev byl klidný a většinou plynulý. Mezi sebou se děti chovaly velmi zdvořile. Jejich slušné chování ovlivňoval kladný příklad učitelek a jejich pozitivní hodnocení, které však bylo zaměřeno většinou k celé třídě a nebylo cíleně využito k aktivnímu a prožitkovému učení. Celková organizace spontánních činností byla plynulá. Vhodně zařazená byla i postupná svačinka. Klidný průběh hry byl ve třídách narušen organizací společné řízené činnosti. Přestože hru dětí učitelky ukončily převážně citlivě, některé děti neměly možnost započatou činnost dokončit.

Spontánní činnosti byly průměrné.

Řízené činnosti

Úkoly pro řízené činnosti ve většině tříd byly stanoveny často nahodile a obecně, bez motivační propojenosti a s ohledem k individuálním možnostem dětí. V MŠ převažovala vstupní motivace, která vycházela z pozorování dětí. Do řízené činnosti, která byla nabízena v průběhu hry, se mohly děti zapojovat dle zájmu. Organizované řízené činnosti po svačince byly vedeny frontálním způsobem (se všemi dětmi současně, ve stejném tempu a čase). Děti se v průběhu nich podřizovaly učitelkám a plnily zadané úkoly. Ve většině tříd byla patrná větší závislost na pokynech a menší schopnost samostatně se rozhodovat a seberealizovat. I když učitelky k dětem přistupovaly ohleduplně a klidně, v rámci řízených činností více přebíraly aktivitu a děti organizovaly. Ty sice měly možnost verbálního vyjádření, slovní projev učitelky však někdy mírně převažoval. Při práci byly děti hodnoceny většinou pozitivně a adresně, což posilovalo jejich pocit z úspěchu. Ve většině tříd však byly uplatňovány více didaktické metody a formy práce, což omezovalo prostor pro rozhodování a celkový osobnostní rozvoj dětí. Pouze ve třídě nejstarších dětí byly činnosti pojaty více komplexně. Děti se mohly samostatně rozhodovat a plně seberealizovat, měly větší příležitost k vyjadřování svých podnětů, uměly si samostatně poradit a řešit problémovou situaci bez pomoci. Celkově se projevovaly přirozeněji. Pracovaly i s větším emočním zaujetím. Dovednosti více získávaly vlastní zkušeností a dokázaly je i lépe aplikovat při dalších činnostech. Učení probíhalo prostřednictvím hry.

Z hlediska psychohygienických požadavků výchovně-vzdělávací práce bylo zastoupení řízených a spontánních činností většinou vyvážené. Vzhledem k malému vybavení tělovýchovnými pomůckami ve třídě nebyly vždy dostatečně rozvíjeny pohybové aktivity dětí. Pitný režim byl zaveden. Jeho využívání však nebylo dostatečné. Přiměřeně byl stanoven interval pro pobyt venku a mezi jídlem. Kultura stolování byla průměrná. Nedostatečná pozornost byla věnována správnému využívání příborů. Důsledně však učitelky dbaly na uplatňování hygienických a zdvořilostních návyků. Délka odpočinku nebyla důsledně zkracována k individuálním potřebám dětí.

Úroveň řízených činností byla průměrná.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj odpovídal věkovým a individuálním schopnostem dětí, stejně tak i jemná motorika byla u dětí převážně na odpovídající úrovni. Přestože materiálně-technické vybavení

pro pohybové aktivity je v MŠ velmi omezené, tyto činnosti škola rozvíjí většinou mimo budovu MŠ prostřednictvím pohybových aktivit na školní zahradě a v přírodě.

Sebeobslužné dovednosti učitelky sice rozvíjely, ne vždy však důsledně a promyšleně. Při některých činnostech byly však děti samostatné (spontánní hry, oblékání v šatně, odpočinek, hygiena). V rámci pitného režimu i svačiny byly děti více obsluhovány. Vzhledem k nedostatečné pozornosti učitelek neměly dobře upevněné správné návyky při stolování (využívání příborů a jejich správné držení).

Zdvořilostní návyky děti uplatňovaly velmi důsledně a uvědoměle. K tomu přispívaly i učitelky svým vlastním příkladem. Děti se k sobě chovaly ohleduplně a přátelsky, nevznikaly mezi nimi žádné vážné konflikty. Slovní zásoba a plynulost řečového projevu byly přiměřené věku. Děti bez problémů navazovaly kontakt a uměly se vyjadřovat.

Autonomní chování dětí se projevovalo více při spontánních činnostech, v řízených činnostech se děti více podřizovaly učitelkám a měly menší prostor pro samostatné rozhodování.

Poznatky dětí k jednotlivým tématům nebyly vždy myšlenkově propojované do souvislostí. Fantazie a tvořivost byla uplatňována převážně při spontánních a výtvarných činnostech.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje ve Zřizovací listině ze dne 5. listopadu 2002, kde jsou jako součásti školy uvedeny : základní škola, mateřská škola, školní družina a školní jídelna, nejsou v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 29. června 2001, kde je uvedeno, že škola sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Zařazení mateřské školy v tomto dokumentu chybí. Bylo předloženo pouze Rozhodnutí o vyřazení Mateřské školy Prušánky ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 23. ledna 2003.
- Mateřská škola má v provozu tři třídy, z nichž dvě s celodenním a jednu s polodenním provozem. Tato skutečnost nebyla správně uvedena ve Výkazu o MŠ Škol (MŠMT) V-01 k 30. 9. 2002 ze dne 21. 9. 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 5. listopadu 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. července 2001 č.j. 19 926/01-21 ze dne 29. června 2001
3. Rozhodnutí o vyřazení Mateřské školy Prušánky ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 č.j. JMK 4985/2002 OŠ ze dne 23. ledna 2003
4. Výkaz škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 21. září 2002
5. Školní vzdělávací program MŠ Prušánky „Školka plná pohody“ pro školní rok 2002/2003
6. Koncepce výchovně-vzdělávací práce

7. Třídní plány výchovně-vzdělávací práce
8. Režim dne MŠ
9. Zásady provozního řádu MŠ
10. Vnitřní řád pro rodiče
11. Vnitřní řád pro učitelky a provozní pracovnice
12. Přehledy výchovné práce za školní rok 2002/2003
13. Přehledy docházky dětí do MŠ ve školním roce 2002/2003
14. Výjimka z počtu dětí na třídu ze dne 11. října 2002
15. Rozhodnutí o zařazení dětí do MŠ
16. Evidenční listy
17. Personální dokumentace, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
18. Pracovní náplně zaměstnanců
19. Rozpis pracovní doby učitelek pro školní rok 2002/2003
20. Stanovení pracovní doby vedoucí učitelky ze dne 14. ledna 2003
21. Kniha úrazů
22. Podací deník
23. Dokumentace BOZP a PO
24. Zápisy z pedagogických a provozních porad
25. Zápisy z hospitační činnosti
26. Inspekční podkladová dokumentace
27. Hospitační záznamy
28. Dotazníky rodičů

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují naplňovat záměry mateřské školy. Změna organizační struktury činnosti MŠ výrazným způsobem neovlivnila. Přechod MŠ pod ZŠ ředitelka vyřešila bezproblémově. Celkovou organizaci provozu MŠ nechala v původní podobě, i když si je vědoma jistých rezerv (ne příliš efektivní celkové organizace provozu a využití pedagogických pracovníků vzhledem k provozním podmínkám školy). Při vedení zaměstnanců respektuje specifika předškolního zařízení. Pravidla vzájemné spolupráce mezi ZŠ a MŠ však nemá stále ještě vymezená.

Materiálně-technické podmínky sice umožňují naplňovat výchovně-vzdělávací cíle, ale rozmanitost pomůcek není příliš podnětná.

Celkovou úroveň průběhu a výsledků pedagogické činnosti školy pozitivně ovlivnila přátelská atmosféra v MŠ, otevřená komunikace a velmi vstřícná interakce ve třídách. Slabším článkem výchovně-vzdělávací práce je plánování. Jeho neujasněnost ovlivňuje i stanovení vhodné motivace a propojování činností. Přestože učitelky organizaci práce s dětmi určitým způsobem uvolnily a vhodně zařadily režimové momenty, stále ještě některé z nich více setrvávají na tradičních způsobech práce zaměřených na výkon dětí

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Tesaříková	Hana Tesaříková v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová v.r.

V Brně dne 25. duben 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. květen 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Alena Kristová	Alena Kristová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-05-16	122 628/03
Zřizovatel	2003-05-16	122 629/03
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány